

Zloupotreba malih paketa u trgovini krivotvorenom robom

ČINJENICE I TRENDOVI

Misuse of Small Parcels for Trade in Counterfeit Goods FACTS AND TRENDS

Izvršni sažetak

1. Trgovina krivotvorenom robom dugogodišnji je i rastući sociogospodarski rizik na svjetskoj razini koji ugrožava djelotvorno javno upravljanje, učinkovito poslovanje i dobrobit potrošača. Ona ujedno postaje i glavni izvor prihoda za organizirane kriminalne skupine. Jednako tako šteti gospodarskom rastu jer uvelike utječe na prihode poduzeća i zatire njihova nastojanja da budu inovativni.
2. Krivotvoreni i piratski proizvodi obično se šalju svim oblicima prijevoza. U analiziranom je razdoblju, gledajući po vrijednosti, dominirao prijevoz krivotvorene robe u kontejnerskim brodovima. Gledajući broj zapljena, raste trgovina lažnim proizvodima u malim paketima te postaje značajan problem u pogledu provođenja zakona. Mali paketi koje upotrebljavaju krivotvoritelji za potrebe trgovine šalju se poštom ili kurirskim službama.
3. To predstavlja velike izazove za carinska tijela i zahtijeva veću međunarodnu pozornost, uključujući i pozornost Svjetske carinske organizacije (WCO). Tradicionalno dostupne informacije, kao što su brodski manifesti i potpora carinskih posrednika često izostaju u trgovini manjeg obujma.
4. Za slanje manjih pošiljaka poštom trenutačno je potrebna samo pojednostavljena dokumentacija. Informacije iz dokumenata potvrđuje pošiljatelj i obično se ne provjeravaju, što otvara prostor za pogreške u propisima i za prijevare. Te su informacije tradicionalno bile dostupne u papirnatom obliku, odnosno nisu bile dostupne u elektroničkom obliku. Obično su bile dostupne samo carinskim tijelima u zemljama odredišta nakon dospijea pošiljke. Premda je postignut napredak u ostvarivanju razmjene elektroničkih podataka, mnogo je toga preostalo za učiniti. Carinskim tijelima to izaziva nedoumice jer moraju žurno obraditi uvozne proizvode, a ujedno ispravno procijeniti svoje carinske dužnosti i nadzirati uvoz s ciljem sprječavanja nezakonite trgovine.
5. Veće kurirske službe obično nude dostavu „od vrata do vrata” i imaju elektroničko praćenje dostave. Tim se putem prikupljaju i dodatne informacije o pošiljatelju, proizvodu i primatelju. Tako se dobivaju potencijalno vrijedni podatci kojima se može, ako se dostave carinskim tijelima, uvelike pridonijeti u procjeni rizika. Pružatelji kurirskih usluga i carinska tijela sve više surađuju kako bi zajednički poboljšali razmjenu podataka i informacija. Još ima prostora za poboljšanja jer tek predstoji rješavanje pitanja povezanih s privatnošću i povjerljivošću. Kao i kod poštanskih transakcija, informacije koje navodi pošiljatelj mogu sadržavati pogreške, namjerna pogrešna prikazivanja ili predstavljati prijevaru.
6. Analiza u ovom izvješću temeljila se na dvjema vrstama podataka: informacijama o trgovini krivotvorenom robom koje se zasnivaju na carinskim podatcima o zapljenama krivotvorene robe dobivenima od Svjetske carinske organizacije, Glavne uprave za oporezivanje i carinsku uniju Europske komisije i Carinske i granične zaštite Sjedinjenih Država. Ti se podatci nadopunjuju dostupnim statističkim podatcima Svjetske poštanske unije i Eurostatove podatkovne baze Comext koji prikazuju međunarodnu trgovinu malim paketima.
7. U detaljnoj analizi podataka za razdoblje 2011. – 2013. pokazano je da, premda lažni proizvodi koji se šalju u kontejnerima uvelike dominiraju u pogledu vrijednosti zaplijenjene robe i broja proizvoda, mali su paketi bitni u pogledu broja

zapljeni. Gotovo 63 % zapljena krivotvorene i piratske robe uključuje male pakete. Veličina tih poštanskih pošiljaka ili pošiljaka poslanih kurirskom službom obično je mala. Većinu svih zapljena čine paketi s 10 proizvoda ili manje.

8. Kada je riječ o obrascima specifičnim za industriju, to se odnosi na gotovo sve sektore u kojima može doći do krivotvorenja, premda u različitoj mjeri. Primjerice, 84 % zaplijenjenih pošiljaka krivotvorene obuće, 77 % krivotvorene optičke, fotografske i medicinske opreme (većinom sunčanih naočala) i 66 % carinskih zapljena uređaja informacijske i komunikacijske tehnologije uključivalo je poštanske pakete ili kurirske pošiljke. Isto je zabilježeno i kod više od 63 % carinskih zapljena krivotvorenih satova, kožnih proizvoda i ručnih torbica te nakita.

9. Kada je riječ o obrascima specifičnima za gospodarstvo, analiza je pokazala da trgovinom malim paketima dominira nekolicina „gospodarstava podrijetla”. Ta gospodarstva uključuju Kinu, Hong Kong (Kina), Indiju, Singapur, Tajland i Tursku. Neka od tih „gospodarstava podrijetla”, kao što su Kina, Indija i Tajland, već su prepoznati kao potencijalni proizvođači krivotvorenih i piratskih proizvoda, dok drugi, poput Hong Konga (Kina) i Singapura, predstavljaju ključne tranzitne točke.

Zloupotreba malih paketa u trgovini krivotvorenom robom

ČINJENICE I TRENDOVI

U ovoj se studiji istražuje mogućnost zloupotrebe malih paketa u trgovini krivotvorenom i piratskom robom. U njoj je predstavljen zakonski i gospodarski kontekst djelovanja kurirskih i poštanskih službi. U studiji se također istražuju dostupni podatci o veličinama malih pošiljaka, poslanih poštom ili kurirskim službama, u kontekstu zapljena krivotvorene i piratske robe. Nadalje, u njoj se analiziraju poveznice između uočene dinamike tržišta za male pakete i dostupnih informacija o tome kako trgovci krivotvorenim i piratskom robom zloupotrebljavaju te službe.

Pročitajte ovu publikaciju na internetu na: <https://doi.org/10.1787/9789264307858-en>.

Ova je studija objavljena u e-knjižnici OECD iLibrary, koja obuhvaća sve knjige, periodičke publikacije i statističke podatkovne baze OECD-a.

Posjetite www.oecd-ilibrary.org radi više informacija.

